

TJØRNEGÅRDSKOLEN
ROSKILDE KOMMUNE

Roskilde den 18.
januar 2023

Krise- og omsorgsplan for Tjørnegårdskolen

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
Formålet med handleplanen	4
Kriseberedskabet	4
AKUTKRISEPLAN	5
Ved alvorlig tilskadekomst af elever (medarbejdere) i skole eller SFO tiden	6
Når skolen mister en elev	7
Når alvorlig sygdom rammer pårørende til eleven	9
Når en elev mister - i nærmeste familie	9
Når skolen mister en ansat.....	10
Når en ansats nære familiemedlem er alvorligt syge eller dør	11
Et par gode råd om den voksnes rolle ved unges sorg.....	12
Nyttige ressourcepersoner	13
Litteratur og materialer	13

Forord

At børn og unge rammes af sorg, kan ingen umiddelbart forhindre. Men som voksne har vi alle et ansvar for, at barnet og den unge ikke føler sig isoleret i en uoverskuelig situation.

Da skolen er en stor del af de unges hverdag, må vi medvirke til at hjælpe dem gennem alvorlige kriser. Det er vigtigt, at skolen er parat og rustet til at træde til i disse situationer.

Det er dog vigtigt at understrege, at den hjælp skolen umiddelbart kan tilbyde, tager udgangspunkt i den medmenneskelige støtte.

For at tage del i den unges sorg kræves ikke et overmenneske - kun et medmenneske. Alligevel er det legalt ikke at kunne - bare man sikrer sig, at en anden så tager over.

Det er på denne baggrund, derfor nødvendigt at være i besiddelse af en handleplan for, hvordan man kan etablere et fælles grundlag for vores møde med unge i sorg.

Dette vil vi på Tjørnegårdskolen leve op til bl.a. ved hjælp af denne sorg-kriseplan.

Formålet med handleplanen

Vi må ikke give efter for berøringsangst, derfor er det vigtigt med en kriseplan - en plan, der bør være en forpligtelse - en aftale alle skal følge i en krisesituation - selv om det kan være meget vanskeligt.

Forudsætningen for at kunne yde en god hjælp til de berørte er, at man erkender sin afmagtsfølelse og står sammen bl.a. ved at støtte hinanden kollegialt og få hjælp af ledelse og ressourcepersoner.

Man skal gøre sig klart, at der ikke er to situationer, der er ens, og der skal handles forskelligt fra situation til situation.

Formålet er:

- At få relevante informationer ud til relevante personer
- At undgå kaos og misinformationer
- At støtte pårørende og skolens elever og personale

Kriseberedskabet

På Tjørnegårdskolen har vi et kriseberedskab som skal aktiveres. Det sættes i værk af ledelsen og består af:

Repræsentanter fra ledelsen: Annette Rasmussen og Rasmus Enemark

Tre medarbejderrepræsentanter: Line Bedin og Lis Vestergaard Henriksen og Thomas Bjørnstrup

Skolepsykolog: Anna Hofdahl Foldberg

AKUTKRISEPLAN

Det er ledelsen, der har det overordnede ansvar, og det er derfor også vigtigt, at en fra ledelsen bliver kontaktet omgående eventuelt privat, hvis hændelsen sker uden for skoletid.

Ledelsen sørger for at indkalde kriseberedskabet til et hastemøde.

Ved mødet i kriseberedskabet fastlægges en "her og nu plan", samt en fremadrettet strategi i forhold til:

- elever
- forældre
- personale

eksterne samarbejdspartnere

- (PPR, SSP)
- hvem gør hvad?
- Hvilken repræsentant fra kriseberedskabet, der tilknyttes hændelsens primærpersoner

Annette Rasmussen: 21648684

Rasmus Enemark: 26285504

Line Bedin: 27509359

Lis Vestergaard Henriksen: 26351269

Thomas Bjørnstrup: 23368082

Psykolog i almen delen, Anna Hofdahl Foldberg: 24954803

Psykolog på C-sporet, Tanya Naumann: 21833133

Ved alvorlig tilskadecomst af elever eller medarbejdere i skole eller SFO tiden

Umiddelbart efter ulykken ydes der den fornødne førstehjælp, og ambulance og politi tilkaldes. Medarbejder bliver hos den skadelidte, og der tages hånd om eventuelle vidner til ulykken.

Ledelsen informeres og samler kriseberedskabet. Kriseberedskabet iværksætter en handleplan.

Alle elever der har været vidne til, eller er blevet berørt af, en alvorlig krisesituation, samles inden de sendes hjem, sammen med en repræsentant fra kriseberedskabet og de berørte medarbejdere.

Eleverne sendes hjem, når der er etableret voksenkontakt med hjemmet, allerhelst ser vi at alle elever bliver afhentet af en voksen.

Hvis en krisesituation opstår på en skolerejse/ekskursion tager personalet kontakt til kriseberedskabet hurtigst muligt.

Ledelsens og kriseberedskabets opgave:

Kriseberedskabet kontakter

- Familien
 - om ulykken
 - om skolens videre planer
- Andre medarbejdere (lærere og pædagoger i berørte klasser)
 - om fakta vedr. hændelsen
 - om samlingen af eleverne og kontakten til forældrene i de berørte klasser
 - om støttetiltag
 - om planer for fortsat aktivitet
- Klassen
 - en eller flere fra kriseberedskabet deltager i samlingen med klassen, og er tilstede til eleverne har forladt skolen/SFO'en
- Skoleforvaltningen og skolebestyrelsesformanden
- Sikkerhedsrepræsentant
- Hele skolen informeres
 - Alle ikke direkte berørte klasser bliver informeret af deres primære lærer

Med handleplanen vurderer kriseberedskabet:

- Hændelsens umiddelbare indvirkning på elever, skolens personale og andre elever og medarbejdere med behov for særskilt opfølgning og hjælp behov for ekstern krisehjælp

Herefter laver kriseberedskabet en plan for

- Støtte i klassen
- Støtte til de involverede medarbejdere

Kriseberedskabet sørger for

- Skriftlig information hjem til samtlige elever og forældre samme dag.
- Beskyttelse af elever og medarbejdere, hvis medierne kommer til stede
- Opfølgning

Når skolen mister en elev

Alt efter hvem der modtager beskeden først, kontakter ledelse og klassens team hinanden.

Ledelsens/kriseberedskabets opgave:

- At kalde medarbejderne sammen i førstkommende frikvarter til en orientering. Medarbejderne kan herefter orientere de andre klasser. Vær opmærksom på, at der kan være voldsomme reaktioner pga. tætte relationer til søskende i andre klasser.
- At friholde to af teamets primære voksne til at være i klassen måske resten af dagen,
- At træffe foranstaltninger i klasser, der kan være forbundne med afdøde.
- Kriseberedskabet vurderer, hvorvidt en del af skolen eller hele skolen kaldes sammen til en kort tale fra skolelederen/viceskolelederen - og et minuts stilhed
- Der flages på halvt på selve dagen og efter gældende regler på begravelsesdagen.
- Ledelsen håndterer forespørgsler fra evt. medier
- At udarbejde en orienterende skrivelse til klassens forældre. Forældre skal have samme oplysninger, som deres barn har fået. Det er vigtigt at også forældrene snakker med børnene om hændelsen.

Derudover har kriseberedskabet ansvaret for at følgende opgaver løses. Huske at sorgen er "cirkulær", og således altid vil være til stede hos den der har mistet. I den forbindelse er det vigtigt at informationen gives videre til nye voksne omkring barnet.

Det vurderes ved hver opgave om det er en person fra kriseberedskabet eller en fra teamet omkring klassen, der skal løse opgaven:

Hjemmet- umiddelbart efter meddelelsen:

- Kontakte hjemmet for at få afklaret, hvad der er sket. Her aftales, hvad der skal siges i klassen
- Finde ud af hvad skolen kan være behjælpelig med
- Sende blomster til hjemmet

Hjemmet- aftale vedr. de følgende dage:

- Besøge hjemmet, efter aftale med pårørende. Ved besøget i hjemmet medbringes evt. hilsner fra klassekammeraterne.
- Det aftales med familien om den ønsker, at skolen og klassen må deltage i begravelsen. Hvis forældrene er positive over for dette, deltager mindst teamet, en fra ledelsen, samt de elever der ønsker det.

I klassen - umiddelbart efter meddelelsen:

- Der tales med eleverne i klassen. De skal have mulighed for at stille de spørgsmål de har behov for. Vær opmærksom på, at dødsfaldet trækker følelser og tanker frem. Eleverne kan være med til at foreslå, hvad de skal gøre i anledning af dødsfaldet.
- Elevens produkter gemmes; der tændes et lys der sættes på den afdøde elevs bord

I klassen - de følgende dage:

- Man følger aftalen, der er indgået med hjemmet
- Teamets voksne skal være særlig opmærksom på sorgreaktioner i klassen og være parat til at tale om dødsfaldet, begravelsen m.m.

Særlige forhold

Selv mord

Skolens opgave bliver at hjælpe venner og kammerater til at tolerere den smerte, der er skabt uden at vælge lette løsninger på det, der er sket. Det er vigtigt, at specialister tilknyttes hurtigt med henblik på rådgivning og vejledning af elever såvel som lærere.

Søskende

Det er vigtigt, at der er obs. på søskende til afdøde. Teamet omkring søskende bør tale med dem om, at det er vigtigt at vise, at det gør ondt. Der bør vises omsorg og åbenhed. Det er til gengæld også vigtigt, at man ikke overdriver.

Teamet bør komme med tilbagemeldinger til forældrene om, hvordan det går i skolen, både socialt, fagligt og psykisk.

Når alvorlig sygdom rammer pårørende til eleven

Skolens ledelse og klassens team har det primære ansvar. De kan, hvis de vurderes relevant, kontaktes kriseberedskabet.

Familien kontaktes, og der aftales et møde, det kan være hjemme eller på skolen.

Skolen enten repræsenteret ved ledelsen eller klassens team aftaler med familien, hvilke initiativer der er behov for i situationen. Husk at inddrage eleven i beslutningerne.

Skolens initiativer kan fx være:

- Et møde med forældre og børn (med aftaler om hvem der siger hvad hvornår)
- Løbende kontakt til hjemmet, gerne en fast kontaktperson
- Ved behov løbende samtaler med eleven
- Eventuelt finde skriftligt materiale der berører sygdommen, fx foldere fra Kræftens bekæmpelse.
- Mulighed for særlige aftaler med eleven, fx i forhold til fremmøde og lektier.

Når en elev mister - i nærmeste familie

Skolens ledelse og klassens team har det primære ansvar. De kan, hvis de vurderes relevant, kontaktes kriseberedskabet.

Umiddelbart efter meddelelsen:

- Ledelsen informerer teamet (skulle teamet være de første, der bliver informeret, så informerer de ledelsen)
- Teamet kontakter de pårørende og planlægger, hvordan man bedst kommer igennem den næste svære tid på skolen. Det kan være godt for hjemmet at vide, at skolen prøver at hjælpe deres barn i sorgen
- Klassen orienteres ifølge aftale med hjemmet
- Der tales med klassekammerater om, hvorledes de skal forholde sig
- Klassekammeraterne laver en lille hilsen til eleven, fx en tegning eller et skriv.

De følgende dage:

- Man følger aftalen, der er indgået med hjemmet
- Vær opmærksom på den ramte elev - hvis eleven ikke vil tale om hændelsen, kan der være brug for øjeblikkelig professionel hjælp. Tag stilling til, hvad der kan gøres for at hjælpe barnet/den unge gennem sorgen.
- En fra teamet kan have enesamtaler med eleven. Her er det vigtigt at huske at være en god lytter. Den voksne skal tage initiativet, og skal tydeligt vise, at der altid er en at tale med hvis der er brug for det.

- Der sendes blomster hjem til familien, og en lille ting til eleven

Når skolen mister en ansat

Når en ansat pludselig dør, eller dør efter længere tids fravær, følges den del af nedenstående, som passer ind i forhold til afdødes arbejdsområde.

Ledelsens/kriseberedskabets opgave:

- At sørge for den nødvendige kontakt til andre medarbejdere for at komme frem til, hvad der skal iværksættes
- At tage kontakt til afdødes familie
- At give de efterladte mulighed for at komme frem med, hvad de forventer af skolen i denne situation. Det være sig hjælp til at kontakte den relevante fagforening m.h.t. økonomiske forhold m.v. ønsker familien deltagelse af elever ved begravelsen?
- At sende/overbringe en hilsen fra skolen til de efterladte
- At underrette de berørte klasser, samt at udarbejde en skrivelse til disse
- At kontakte den relevante fagforening m.h.t. økonomiske forhold m.v.
- Lave en handleplan i forhold til orientering af ansatte og elever

Orientering af de ansatte:

Ledelsen/kriseberedskabet orienterer de ansatte:

- Ledelsen kontakter alle og får samlet de ansatte ved skolen til et kort møde
- Ledelsen informerer om, hvordan skolen vil forholde sig
- De ansatte, der ikke formår at gennemføre skoledagen, fritages fra dette.

Orientering af elever:

De berørte elever informeres samlet på skolen. Det vurderes om det er klassens team eller krisebereidskabet som står for at samle eleverne.

Eleverne sendes hjem, når der er etableret voksenkontakt med hjemmet, allerhelst ser vi at alle elever bliver afhentet af en voksen.

Det vurderes om, der skal tilkaldes psykolog fx hvis døden er indtruffet pludseligt og uventet.

Opfølgning:

Hvis døden indtræffer pludseligt og uventet, bør et møde arrangeres, hvor lærerkolleger kan tale ud om det, der er sket. Evt. leder en psykolog samværet.

Det er vigtigt at genetablere de daglige rutiner så hurtigt som muligt, og at informere nyansatte om episoden.

Begravelsen:

De ansatte, som ønsker det, deltager
Eleverne får fri

Sker dødsfaldet i en ferie, gennemføres det, der er muligt af proceduren.

Når en ansats nære familiemedlem er alvorligt syge eller dør

Skolens ledelsens opgave:

- aftale med medarbejderen hvem der er nærmeste kontakt fra skolen.
- jævnlig og kontinuerlig kontakt enten med en fra ledelsen eller hvis aftalt med anden ansat på skolen
- lave aftale om, hvad der må fortælles til skolens øvrige ansatte
- sørger for, at reglerne for eventuel plejeorlov følges
- tilbyder psykologhjælp, til hjælp i forbindelse med opstart af arbejde igen, fra Falck healthcare, Fasttrack.
- sender blomster fra skolen
- Husk at sorgen er "cirkulær", og således altid vil være til stede hos den der har mistet. I den forbindelse er det vigtigt at informationen gives videre til nye voksne omkring barnet.

Et par gode råd om den voksnes rolle ved unges sorg

- Lyt
- Accepter spørgsmål og samtaler om hændelsen
- Sænk midlertidigt kravene til skolepræstationerne
- Stil spørgsmål
- Fortæl og vis at det er tilladt at græde, for sorg gør ondt. Ingen kan sætte plaster på det sår, man har fået, selv om det er det man allerhelst vil
- Tilstræb at hjælpen præges af omsorg og forståelse
- Husk at sorgen er "cirkulær", og således altid vil være til stede hos den der har mistet. I den forbindelse er det vigtigt at informationen gives videre til nye voksne omkring barnet. Dette kan fx gøres ved:
 - a. Jævnligt tage barnets sorg op på team- og afdelingsmøde
 - b. Tage jævnlige samtaler med barnet, gerne over noget fælles tredje
 - c. Være i kontakt med hjemmet, også på den lange bane

Sorg kan vise sig på mange måder, og barnet/den unge kan reagere på flere måder:

- angst
- stærke minder
- ændret sprog
- søvnforstyrrelser
- ændret forhold til mad
- koncentrationsproblemer
- konflikter med omgivelserne
- tristhed, længsel og savn
- vrede og opmærksomhedskrævende adfærd
- skyld, selvbebrejdelse og skam
- skolevanskeligheder
- fysiske gener (mavepine, hovedpine, urenlighed...)
- spekulationer over årsag og mening
- med mere

Nyttige ressourcepersoner

Kriseberedskabet:

Annette Rasmussen: 21648684

Rasmus Enemark: 26285504

Line Bedin: 27509359

Lis Vestergaard Henriksen: 26351269

Thomas Bjørnstrup: 23368082

Psykolog i almen delen, Anna Hofdahl Foldberg: 24954803

Psykolog på C-sporet, Tanya Naumann: 21833133

Litteratur og materialer

Bøger (står på reolen i lærerbiblioteket, under "sorg"):

"Da Gustavs søster blev syg", af Aske Panduro

"Når far eller mor får kræft", af Kirsten Heldbjerg

"Når hjertet gør ondt", af Per Bøge og Jes Dige

"Små børns sorg", af Martin Lytje

"Sorghandleplan 2.0", af Martin Lytje og Per Bøge

Hjemmesider:

www.cancer.dk

www.dlf.org